«ТАСДИҚЛАЙМАН»
«Истам Азиз Азим Амина» ОК
Раҳбари:Давронов Азиз Истамович
“______” ______________2020й.

ТЕХНИК ИҚТИСОДИЙ АСОСЛАР

Йоғ мой илшаб чиқариш фаолиятини ташкил этиш янги иш ўринлари яратиш ва тадбиркорлик фаолиятини ривожлантириш лойхаси

САМАРҚАНД-2020

ЛОЙИҲАНИНГ ҚИСҚАЧА ШАРҲИ

ЛОЙИҲА ТАШАББУСКОРИ:

Самарқанд вилояти, Самарқанд тумани истиқомат қилувчи Ўзбекистон Республикаси фуқароси **Давронов Азиз Истамович**

ЛОЙИҲАНИ МОЛИЯЛАШТИРИШ МАНБААСИ:

Тадбиркор ўз махблағлари хисобидан ва банк кредитлари хичобидан ташкил қилишини режалаштирган

Ташаббускор фаолият кўрсатиш манзили:

Ўзбекистон Республикаси, Самарқанд вилояти

БАНК РЕКВИЗИТЛАРИ

Банк: ______ «______________________________»банк, Самарқанд филиали

Х/р.: ______________________________

Банк коди (МФО): _______

СТИР (ИНН):

ЛОЙИҲАНИНГ АСОСИЙ МОЛИЯВИЙ КЎРСАТКИЧЛАРИ

- **Лойиҳа суммаси: 700 000 000**
- **Лойиҳада қатнашадиган шахсий маблағ: 100 фоиз ёки 700 000 000 сўм**

Ўртача йиллик даромад: 10 979 983 298 сўм

Фаолиятдан олинадиган йиллик ўртача соф фойда микдори: 1 957 198 611 сўм

- **Лойиҳанинг соф фойда ҳисобидан реал оқланиш муддати:** 9 ой

Лойиҳанинг ўртача рентабеллик даражаси: 18%

- **Яратиладиган ишчи ўринлари сони:** 7 та

ЛОЙИҲАДА КЎЗЛАНГАН АСОСИЙ МАҚСАД

Ушбу лойиҳанинг асосий мақсади ажратилган ер майдонларидан унумли фойдаланиш, юртимиз иқтисодий ривожига ҳисса қўшиш, бўш иш ўринларини яртиш, инвестиция маблағларини самарали ўзлаштириш мақсадида Самарқанд вилоятида фаолиятни йўлга қўйиб 7 янги иш ўрнига ўринга мўлжалланган

йоғ-мой махсулотлари ишлаб чиқариш корхонасини ташкиллаштириш ва ишлалаб чиқаришдан тушган даромадлар хисобидан кредитни қайтариб, тадбиркорлик фаолиятидан фойда кўришдан иборат. Ташкиллаштириш орқали хўжалик фаолиятини кенгайтириш. Лойиҳани амалга ошириш учун зарур бўлган маблағлар тадбиркорнинг ўз маблағлари ва ________«________________________» банк кредит маблағлари ҳисобидан амалга ошириши режалаштирилган бўлиб, қисқа муддатда рентабеллиги юқори бўлган, тез қопланадиган, замонавий ва самарали бизнес фаолиятини ташкил этиш режалаштирилган.

БИЗНЕС ЛОЙИҲАНИНГ ТАВСИФИ

КИРИШ

Ўзбекистон Республикасида ишлаб чиқариш сохаси ҳусусан озиқ-овқат махсулотдари ишлаб чиқариш корхоналари камлиги ҳамда айрим махалла ва қишлоқларда эса умуман йўқлиги сабабли ахолини иш билан таъминланмаган қисми кўплиги ва оилаларнинг даромади камлиги ижтимоий ва иқтисодий ахволи танглиги хечкимга сир эмас

Аммо Ишлаб чиқариш соҳаси, ҳусусан озиқ-овқат махсулотлдари ишлаб чиқариш корхоналари камлиги ва хар бир махаллада хеч бўлмаганда битта ишлаб чиқариш корхонаси фаолиятини ташкил этиш фаолиятига қаратилган эътибор натижаси ўларок кейинги 1-2 йил ичида соҳада туб ўзгаришлар рўй бера бошлади. Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик соҳасини тубдан ислоҳ қилиш, ишлаб чиқариш қувватларини модернизациялаш ва кишлокда фермер хужаликлари негизида ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва ишлаб чиқаришни хамда хизмат кўрсатиш, таълим соҳасини мамлакатнинг барча ҳудудларида амалга оширилишини таъминлаш мақсадида Давлат раҳбари Шавкат Мирзиёев томонидан 2018-йил «Фаол тадбиркорлик, инновацион ғоялар ва технологияларни қўллаб-қувватлаш» йили ҳамда 2019 йил "Фаол инвестициялар ва ижтимоий

ривожлантириш йили” деб номланишлари ва бу борада олиб борилган ишлар натижаси ўларок ишлаб-чиқариш соҳасига бўлган эътиборнинг кучайиши кузатилмокда.

Жуда қисқа давр мобайнида мамлакатни жадал ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш, аҳоли учун муносиб ҳаёт шароитларини яратиш мақсадида жойларда ишларнинг ҳақиқий аҳволини ҳар томонлама ва чуқур ўрганиш, халқ билан бевосита мулоқот ўрнатишнинг сифат жиҳатидан янги ва самарали шаклларини жорий этиш, айниқса, мамлакатимизнинг барча туман ва шаҳарларини қамраб олган ҳолда жойларга чиқиб фуқароларни қабул қилиш бўйича кенг қамровли тадбирларни амалга оширишга қаратилган қатор давлат ва ҳудудий дастурлар қабул қилинди.

Жойларда аниқланган муаммо ва камчиликларни бартараф этиш мақсадида, шунингдек, фуқароларимизнинг талаб ва таклифларига биноан қисқа вақт ичида шаҳарларда — кўп қаватли, қишлоқ жойларда намунавий лойиҳалар асосида арзон уйлар қуриш, ичимлик суви, иссиқлик таъминоти, канализация тизимларини модернизация қилиш, шунингдек, тадбиркорлик фаолиятини жадал ривожлантиришни таъминлаш, хусусий мулкни ҳар томонлама муҳофаза қилиш ва ишбилармонлик муҳитини сифат жиҳатидан яхшилашга доир дастурлар қабул қилинди ва амалга оширилмоқда.

Давлат органлари фаолияти натижаларини баҳолашда улар томонидан амалга оширилаётган ишлар аҳолининг ҳаёт сифатини қанчалик яхшилаётганига ҳамда маҳалла ва туманларнинг (шаҳарларнинг) ижтимоий-иқтисодий ривожланишини янада жадаллаштиришга бўлган таъсири етарлича эътиборга олинмаяпти.

«Ташаббускор ушбу лойиҳасида ишлаб чиқариш фаолиятини ташкиллаштириб, хусусан озиқ-овқат махсулотлари ишлаб чиқариш фаолиятини йўлга қўйиш ва ривожлантириш учун **700 000 000** сўм миқдорида инвестиция маблағини киритишни кўзда тутган бўлиб, ушбу маблағлар хисобидан енгил конструкцияли седвич панеллардан бинолар қуриш, ишлаб чиқариш ускуналарини сотиб олиш учун сарфланади. Эвазига эса рентабеллиги юқори

бўлган, тез қопланадиган, замонавий ва самарали бизнес фаолиятини ташкил этиш режалаштирилган.

Хукуматнинг кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик негизида ишлаб чиқариш соҳасини ислоҳ қилиш ва ривожлантиришга катъий киришганлиги, соҳанинг истиқболлари ва кўзланаётган режаларнинг амалга ошишини ҳисобга олиб ушбу лойиҳа молиявий жиҳатдан анча барқарор ва инвестициялар учун самарали дейиш мумкин. Шу сабабли ушбу соҳада иш фаолиятини бошлаётган тадбиркор хукуматнинг солиқ ва бошка турдаги имтиёзлар билан тўлақонли қўллаб-қувватлашига эришади.

ЛОЙИҲАНИНГ УМУМИЙ ШАРҲИ

Жорий йилда ишлаб чиқариш корхоналарини ташкил этиш ва хар бир махаллада хеч бўлмаганда битта ишлаб чиқариш корхонаси фаолиятини ташкил этишга бўлган талабни қондириш борасида қатор тадбирлар ва дастурлар ишлаб чиқилди. Бу борада кенг кўламли ишлар бутун Республика буйича олиб борилмокда.

Кейинги йилларда ишлаб чиқариш соҳасида кенг кўламли ислоҳотлар ўтказилиб, салмоқли натижаларга эришилмокда.

Бизнес фаолиятини режалаштиришнинг энг асосий ютуғи шундан иборатки, тўгри ташкил этилган бизнес режа хар бир тадбиркор учун энг долзарб масала соҳага инвестиция қилиш жозибадорлиги изохлайди. Ушбу бизнес режа қуруқ мева, қуритилган сабзавот махсулотлари майиз, жем ва бошқа турдаги озиқ овқат махсулотлари ишлаб чиқариш уларни қадоқлаш ва совуқ хона ташкил этиш. Бундан ташқари ушбу уорхонанинг ташкил этилиши ташкил этилиши ишчи ходимлар учун хам бир қанча қулайликларни келтириб чиқаради, ҳусусан ишчиларни хизмат автотранспортларида ишгача олиб келиш ва уйигача олиб бориш ва бошқа шу каби бир қанча қулайликлар мавжуд.

Лойиҳани амалга ошириш иккибосқичдан иборат.

1 БОСҚИЧ – Тайёргарлик ишларининг ташкил этилиши.

Вақт оралиғи: 1-2- ойлар.

Қилинадиган ишлар:Лойиҳани амалга ошириш учун зарурий ер майдонлари, маблағ ва капитал ресурс манбаларини аниқлаш, лойиҳанинг иктисодий ҳисоб китоблари, техник иктисодий асоси ва бизнес режасини ишлаб

чикиш. Лойиҳа сметасини аниқлаш.Биноларни қуриш учун қурувчи-пудратчи корхоналар ва ишлаб чиқариш асбоб-ускуналарини етказиб берувчи ташкилотлар (Республика худуди ва чет - эл) билан сотиб олиш буйича шартномалар ва келишув баёнлари тузиш, ундан ташқари махаллий савдо ташкилотлари билан фаолият йўлга қўйилгандан кейин биринчи чорак учун зарур бўлган олди-сотти хамкорликлар буйича келишувлар олиб бориш. Банк молия муассасаларига ушбу лойиҳани амалга ошириш учун зарурий маблағ суммаси ва лойиҳа самарадорлигини асословчи ҳужжатлар билан белгиланган тартибда мурожаат этиш ва зарурий ҳолатда кредитни ўзлаштириш.

2 БОСҚИЧ: Қурилиш-монтаж ишлари ва инвестицияни ўзлаштириш.

Вақторалиғи: 3-4- ойлар

Қилинадиган ишлар: ер майдонларини ўзлаштириб лойиҳада кўзда тутилган барча ишларни якунлаш. Яъни бу босқичда аввало қурилиши режалаштирилаётган корхона биноси атрофи тозаланиб, ободонлаштирилади ва озиқ-овқат махсулотлари ишлаб чиқариш корхонаси биноси қурилади. Бу бино Самарқанд вилояти худудида ташкил этилиши режалаштирилган.

ЛОЙИҲАНИНГ СТРАТЕГИК МАЗМУНИ ВА МАҚСАДИ

Лойиҳанинг асосий мазмуни Самарқанд вилояти худудида йоғ-мой махсулотлари ишлаб чиқариш корхонаси ташкил этилиб тадбиркорлик фаолиятидан фойда кўриш, шунингдек вилоят аҳолисининг ижтимоий жиҳатдан қўллаб – қувватлаб, янги иш ўринлари яратишдан иборат.

Стратегик жиҳатдан корхона қўшимча иш ўринларини яратиб, маҳаллий аҳоли турмуш даражасини яхшилашни, йоғ-мой махсулотлари ишлаб чиқариш биноси атрофидаги ташландиқ ерларни ободонлаштириб, ҳудуд инфратузилмаси ривожига ҳисса қўшишни, ободонлаштириш натижасида экология яхшиланишига ҳам ҳисса қўшишни мақсадқилган.

Стратегик жиҳатдан ташаббускор ўз олдига юқорида айтиб ўтилган барча мақсадларга эришишни, ва лойиҳа даврида (15 йил) тўлақонли тухтовсиз ишловчи корхона яратиш, ишчилар учун энг қулай ва ижтимоий жиҳатдан энг маъқул мухитни яратишни ва худуд аҳолиси учун юқори сифатли, хаммабоп ва арзон махсулотлар яратишни мақсадқилиб қўяди. ташаббускор бу мақсадларга эришиш

оркали аҳоли иқтисодий-ижтимоий аҳволини ривожланишига ўз хиссасини қўшиш ва шу муддат ичида шаҳар, вилоят ва Республикада етакчи ўринлардан бирини эгаллашни, истиқболда ишлаб чиқариладиган махсулот сонини кўпайтириб соҳанинг етакчиларидан бирига айланишни ва соҳага қўшимча инвестициялар олиб киришни режа қилган.

Келгусида ташаббускор олдига қўйиган барча мақсадларга эришиб, келгуси беш йилликда Самарқанд вилояти йоғ-мой махсулотлари ишлаб чиқариш корхонаси сифатида кўзга кўринган корхоналардан бирига айланиб олишни олдидаги истиқболли режалардан бири қилиб белгилайди.

ЛОЙИҲА АСОСИГА ҚЎЙИЛГАН АСОСИЙ ПАРАМЕТРЛАР

Хариди режалаштирилган махсулот умумий қиймати – **700 000 000** сўм.

Фаолиятнинг мазмуни–Самарқанд вилояти ҳудудида ўз маблағлари ҳисобидан йоғ-мой махсулотлари ишлаб чиқариш корхонаси ташкил этиш ва тадбиркорлик фаолиятини ривожлантириш лойихаси.

Лойиҳа суммаси (киритиладиган инвестициялар ҳисобидан): **700 000 000** сўм.

Солиқ тўловлари амалга оширилгунга қадар бўлган соф фойда
(ўрта ҳисобда) - ***2 396 397 943*** сўм.

Ўрта ҳисобдаги йиллик соф фойда – **1 957 198 611** сўм

Лойиҳанинг тўла қопланиш муддати – **2** йил.

Лойиҳа самарадорлигининг интеграл кўрсаткичлари	
Кўрсаткич	**Мазмун**
Лойиҳанинг ялпи даромаддан ўзини оқлаш муддати	2 йил
Лойиҳанинг солиқлар тўлангунга қадар бўлган фойдадан оқланиш муддати	1 йил
Кредит кайтарилгандан кейинги соф фойдадан оқланиш муддати	2 йил
Ўртача рентабеллик даражаси (соф фойданинг харажатларга нисбати)	**18** %
Тўла оқланиш даври	2 йил

Лойиҳанинг умумлашган «Монте – Карло» усулидаги таҳлили шуни кўрсатадики, хатто фаолият ривожининг пессимистик сценарийси барқарор кўрсаткичларга ҳамда ижобий прогнозларга эга. Яъни лойиҳанинг ўз ўзини оқлаш муддатининг лойиҳа давомийлиги билан тенглиги, соф фойда даражасининг пессимистик прогнозларда (бошқаларга нисбатан паст нарҳлардаги махсулотни назарда тутиб) юқорилиги, яъни ялпи даромадга нисбатан **15** фоиз ортикроқ

эканлиги, нормал рентабеллик лойиҳани барқарор ва даромадли эканлиги асослайди.

Бундан ташқари,лойиҳанинг мавсумийлик характерга эга эмаслигини ҳисобга олсак, бу иш хақи харажатларининг иш хажмига қараб ошириб бориш имкониятлари мавжудлиги, ва лойиҳадаги инвестиция маблағидан бир эмас, бир неча маротаба самарали фойдаланиш имконияти мавжудлиги, инвестициянинг тўла кайтарилишининг рисклардан холи равишда кафолатланганлиги ва фаолиятни ахолига сифатли озиқ-овқат махсулотлари ишлаб чиқариш орқали ўзини оқлаб, фойда келтирилишини, лойиҳанинг муваффақиятли бизнес фаолият эканлигини асослайди.

Бу эса ўз навбатида унинг самарали ва фойдали бизнес фаолият сифатида жозибадорлигини оширади.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ЖАРАЁНИНИНГ ТАВСИФИ

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ЖАРАЁНИ ШАРХИ

Режалаштирилаётган тадбиркорлик фаолияти Самарқанд вилоятида қуриилиши режалаштирилган корхона биноси атрофи ободонлаштиришдан бошланади, яъни арча, чинор каби дарахт кўчатлари экилади.

Бундан ташқари, ишчилар иш вақтида 30 дақиқадан дам оилишлари учун хона ташкил этилиши режалаштирилган.

Шу билан бирга, корхона раҳбари корхонани ташкил этишда ишчиларга яхши иш шароитлари яратишни ўз олдига мақсад қилиб қўйди.

КОРҲОНА ҚУВВАТИ

Ташаббускор ташкил этилиши режалаштирилаетган корхонада йоғ-мой махсулотлдари ишлаб чиқаришни режалаштирган.

4 - Жадвал. Ишлаб чиқариш қуввати

сўмда

100 % кувватда					
№	**Номланиши**	**ойлик ишлаб чиқариш хажми**			
		Ўлчов бирлиги	**Кунлик ишлаб чивариш Сони**	**Бир бирлик нархи**	**Жами сумма**
1	Рафинацияланган оқ йоғ	Кг	1 008	10 200	10 281 600

2	кунжара	Кг	5 600	2 800	15 680 000
3	Soapstok	Кг	112	1 600	179 200
Жами					**26 140 800**
сўмда					

2 йилда	**Нарҳ усиши - 10%**	**Қувват =%**				**1,00**
№	**Номланиши**	**ойлик ишлаб чиқариш хажми**				
		Ўлчов бирлиги	**Сони**	**Бир ойлик тўлови**	**Йиллик тўлови**	**Жами**
1	Рафинацияланг анок йоғ	Кг	314496	10 200	3 182 400	3 207 859 200
2	кунжара	Кг	1747200	2 800	873 600	4 892 160 000
3	Soapstok	Кг	34944	1 600	499 200	55 910 400
Жами ишлаб чиқариш қиймати						**8 155 929 600**

2 йилда	**Нарҳ усиши - 15%**	**Қувват=%**				**1,00**
№	**Номланиши**	**ойлик ишлаб чиқариш хажми**				
		Ўлчов бирлиги	**Сони**	**Бир ойлик тўлови**	**Йиллик тўлови**	**Жами**
1	Рафинацияланг анок йоғ	Кг	345946	11 220	3 500 640	3 881 509 632
2	кунжара	Кг	1921920	3 080	960 960	5 919 513 600
3	Soapstok	Кг	38438	1 760	549 120	67 651 584
Жами						**9 868 674 816**

3 йилда	**Нарҳ усиши - 15%**	**Қувват=%**				**1,00**
№	**Номланиши**	**ойлик ишлаб чиқариш хажми**				
		Ўлчов бирлиги	**Сони**	**Бир ойлик тўлови**	**Йиллик тўлови**	**Жами**

1	Рафинацияланг анок̧ йоғ	Кг	397837	12 903	4 025 736	5 133 296 488
2	кунжара	Кг	2210208	3 542	1 105 104	7 828 556 736
3	Soapstok	Кг	44204	2 024	631 488	89 469 220
Жами						**13 051 322 444**

ИШЧИ КУЧИ РЕСУРЛАРИ ВА УЛАРГА БЎЛГАН ТАЛАБ

Ушбу лойиҳанинг ишчи кучига ва ходимларга бўлган талаби 7 кишини ташкил қилади. Шундан маъмурият ходимларининг сони 2 тани ташкил қилиб, қолган 4 киши ишчи хизматчилардан иборат бўлади.

Маъмурий ходимлар таркиби корхона раҳбари ва хисобчидан иборат бўлади.

Ишчи – хизматчи ходимлар таркиби эса 4 нафар ишчи, ва 1нафар қоровуллардан иборат бўлади.

Ишчиларнинг иш вақти 8 соатлик олти иш куни тартибида ташкил этилади, яъни эрталаб соат 9:00 дан кеч соат 17:00 гача (тушлик 13:00 дан 14:00 гача) иш вақти ҳисобланади.

(Қаранг: ҳисоб-китоби Молиявий бўлим, 13- жадвал)

ИШЧИЛАРГА ҚЎЙИЛАДИГАН ТАЛАБ ВА КАДРЛАР ДАСТУРИ

Ишлаб чиқариш жараёни сифатли бўлиши учун режалаштирилаётган фаолият малакали ишчи кучи ва билим талаб қилади. Шу сабабли, ишга олинадиган ходимларга қуйидаги талаблар қуйилади. Жумладан:

1. **Маъмурият ходимларига қўйиладиган талаблар:** олий маълумот, мутахассисликнинг иш лавозими ва мажбуриятларига мослиги, айнан шу ёки шунга ухшаш соҳада камида икки йил давомида ишлаган бўлиши, виждонийлик ва одамийлик сифатлари талабга жавоб бериши керак.
2. **Ишчи-хизматчи ходимларга қўйиладиган талаблар:** энг камида ўрта-махсус маълумотнинг мавжудлиги, соҳа ишини тушунган бўлиши ва шунга ўхшаш соҳада камида бир йил фаолият кўрсатган бўлиши керак.

Булардан ташқари, тартиб-интизом, ростгуйлик, инсоф ва хакконийлик, махаллий халк анъаналари ва удумлари билан танишлик, биттадан ортиқ тилни билишлиги каби сифатларга хам алохида эътибор қаратилади.

Корхона томонидан кадрларни ўкитиш ва малакасини ошириш, уларнинг ижтимоий сиёсий фаровонлигини оширишга хам катта эътибор бериш режалаштирилган. Бунинг учун ўкув-малака амалиётлари, айни ёки ўхшаш фаолият турида амалиёт ўташ (Ўзбекистон худудида ва чет-элда), малакали мутахассислар кўмагида тушунтириш ва ўкитиш ишларини ташкил қилиш, тадбиркорлик ва бошкарув амалиёти буйича малака ошириш ишларини ташкиллаштириш, ходимларни муносиб рағбатлантириб туриш каби ишлар режалаштирилган.

ЭНЕРГИЯ РЕСУРЛАРИ САРФИ

Юқорида таъкидлаб ўтилганидек ташкил этилиши мўлжалланаётган корхона учун қуриладиган бинода барча энерготаъминот тизимларига уланиш имконияти мавжуд ва қурилиш лойиҳасида уларга тўлиқ уланиш кўзда тутилган. Электроэнергия сарфи асосан биноларни ёритиш ва ускулар ишлаши учун сарфланади. Шу сабабдан корхонанинг кунлик электроэнергия ресурсларига бўлганталаби 1897 кВт ва йиллик сарф миқдори 591864 кВт.ни ташкил этади.

Электроэнергия таъминоти учун тўловларни амалга ошириш ойма-ой олиб борилади.(Қаранг: 14- жадвал)

ФАОЛИЯТНИНГ МАРКЕТИНГ ТАХЛИЛИ

ТАЛАБ ВА ТАКЛИФ, НАРҲ ШАКЛЛАНИШ ОМИЛЛАРИ ТАҲЛИЛИ

Корхонанинг иқтисодий бозордаги талаб таклифдан кўпрок бўлиб, бунга йил давомида маҳсулот сифати тўлиқ реализацияси ва ички бозордаги нарҳларнинг меъёрий нарҳлардан анча юқорилиги далил бўла олади.

Соҳанинг кейинги ун йиллик ичидаги ривожланиши таклиф сонининг кескин ортишига ва аҳолини эхтиёжини қондирилишига эришилаётган бўлганлигига қарамасдан ушбу сифатли таълимгабўлган талаб кундан-кунга ўсиб бормокда.

Талаб ва таклиф мутаносиблиги.

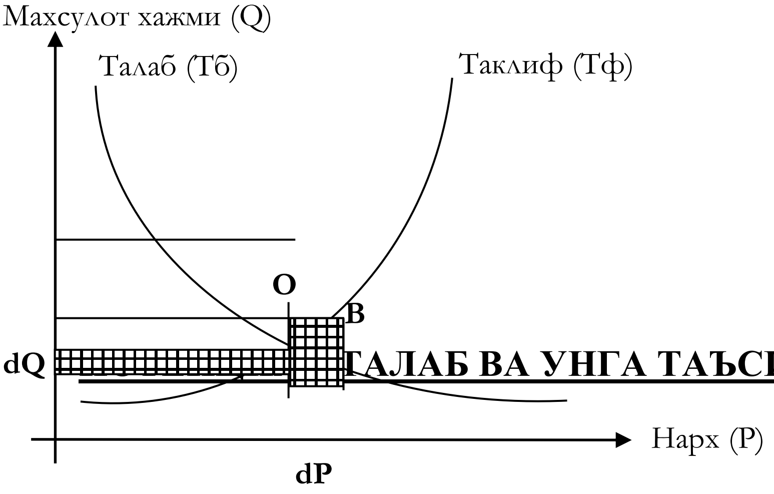

Шартли белгилар:
Q– Бозорга олиб чиқилган маҳсулот
P – Сотилган маҳсулот нарҳи
Тб – маҳсулотга бўлган потециал талаб
Тф – маҳсулотнинг потенциал таклифи
O – Талаб ва таклифнинг оптимал холати (нарҳ ва маҳсулот миқдорининг оптимал кесишув нуқтаси)
B – бугунги кундаги ички бозоридаги юкори нарҳ ва маҳсулот микдорининг камлигини изохловчи нукта
dQ – етишмаётган маҳсулот микдори
dP – оширилган нарҳ

Потенциал талаб сифатида аҳолининг сифатли махсулотга бўлган харид қобилияти билан таъминланган талабга айтилади. Ушбу хизматга эхтиёж ва талабнинг юқори бўлишига қарамасдан республика микёсида йиллик катта потенциал талаб мавжуд.

Потенциал талабга қуйидаги омиллар ўз таъсирини ўтказади:

- Бозорда таклифнинг талабдан кам бўлиши (махсулот дефицити) – яъни таклифнинг хаддан зиёд камайиб кетиши талабнинг кескин кўтарилишига, аҳолининг дефицитга айланган махсулотга эътибори ва харид қилишга интилиши ошишига олиб келади.
- Аҳоли турмуш даражаси – яъни аҳоли турмуш даражасининг яхшиланиб бориши истеъмол товарлари харидини ошириб, потенциал талабнинг ошишига ва аксинча турмуш даражаси ва ижтимоий ахволнинг ёмонлашуви потенциал талабнинг камайишига сабаб бўлади.
- Ижтимоий сиёсат – ижтимоий химоянинг яхшиланиши ва ижтимоий мухитнинг барқарорлиги потенциал талабга тўгри мутаносиб равишда таъсир қилади.
- Инфляция даражаси – инфляция ёки дефляция даражасининг кескин ошиши ёки тушуши потенциал талабга тўғри мутаносиб равишда таъсир кўрсатиши мумкин.
- Юқоридаги омилларга ўхшаш яна кўплаб сиёсий ахвол, иктисодий танглик ва мафкуравий ўзгаришлар, уруш ва форс – мажор холатлар, технологик ўзгаришлар ва глобаллашув ва интеграция жараёни, табиий офатлар хам потенциал талабнинг ўзгаришига ўз таъсирини ўтказиши мумкин.

SWOT (АЗИТ) ТАҲЛИЛИ

5 – жадвал.

Афзалликлар (Strengths)	Заифликлар (Weaknesses)
1. Янги замонавий технология. 2. Нарҳ ва таннарҳнинг нисбатан пастлиги. 3. Мақсад аниклиги ва мақсад сари интилувчанлик 4. Юқори сифат 5. Кредит фоизларининг нисбатан солиштирма пастлиги ва солиқ имтиёзларининг мавжудлиги 6. Рақобатбардошлилик 7. Ривожланиб бораётган инфратузилмаларга яқинлик. 8. Ва. х. к.	1. Ташқи омилларга таъсирчанлик, махсулот яроқлилик муддатининг озлиги 2. Дастлабки босқичларда хорижий валюталар курсининг ишлаб чиқариш ва савдо – фаолиятига таъсири. 3. Истеъмолчилар ва харидорлар ишончини ва ишлаб чиқариш кўникмасини шакллантиришда юзага келадиган яийинчиликлар 4. Дастлабки босқичда бозорнинг рақобатига таъсирчанлик 5. Об хаво шароитлари ва хосил холатига боғликлик. Ва. х. к.
Имкониятлар (Opportunities)	**Тусиклар (Treats)**
1. Четдан қўшимча инвестициялар киритиш имкони мавжудлиги 2. Ўз савдо шахобчаларини очиб, улар оркали махсулот сотишни йўлга қўйиш имкони мавжудлиги 3. Нарҳ эгилувчанлигидан (камайтириш ва кўпайтириш потенциали мавжудлигидан) фойдаланиш 4. Ва. х.к.	1.Юзага келиши мумкин бўлган ғирром рақобат 2.Дастлабки вақтда бозорга чиқиш ва махсулотни сотиш ишларини ташкил этишда юзага келадиган қийинчиликлар. 3.Ва. х. к..

МАРКЕТИНГ СТРАТЕГИЯСИ ВА ДАСТУРИ

Ушбу бўлимда ҳудудий бозорларда ва бошка худудларда корхона фаолиятини ташкил этиш масалалари кўриб чиқилади.

корхонанинг мувафаккиятли ташкил этилиши учун корхона фойдасига салбий таъсир кўрсатмасдан имкон қадар дисконт нарҳлар ва чегирмалар таклиф этиш (агар харид микдори юқори бўлса) режалаштирилган.

Ундан ташқари корхона раҳбари йоғ-мой, кунжара ва Soapstok махсулотлари ишлаб чиқариш корхонаси ташкил этишда ишчиларга пуллик рағбатлантиришлар беришни ўз олдига мақсад қилиб қўйди. корхона 10 иш

ўрнига мўлжалланган бўлиб ишчиларнинг ойлик иш хаққи корхона даромадолари ошиши нисбатига оширилиб боришини режалаштирган

ЛОЙИҲАНИНГ МОЛИЯВИЙ АСОСЛАРИ

8-жадвал. Лойиҳатўғрисидақисқача маълумот

Лойиҳанинг номланиши	**Самарқанд вилояти, Самарқанд шаҳрида _________« ___________________» банкининг кредитидан фойдаланиб ахолига ва экспортга мулжалланган қуруқ мева сабзавот махсулотлари жем ва кукунлаштирилган мева сабзавотларни ишлаб чиқариш қадоқлаш сақлаш хамда совуқхона фаолиятини йўлга қўйишни режалаштирган**
Лойиҳа суммаси	700 000 000
Лойиҳа иштирок этадиган шахсий инвестиция	700 000 000 сўм
Лойиҳада катнашадиган кредит микдори	0 сўм
Лойиҳада режалаштирилаётган Ўртача йиллик соф фойда	**1 957 198 611** сўм
Лойиҳа муддати	18 ой
Лойиҳанинг реал оқланиш муддати	8 ой
Лойиҳани режалаштириш санаси	2020 йилнинг учинчи чораги
Лойиҳа ташаббускори	**“Истам Азиз Азим Амина” ОК** **рахбари:** Давронов Азиз Истамович
Лойиҳа ташаббускорининг манзили:	Ўзбекистон Республикаси, Самарқанд вилояти, Самарқанд шаҳар
Лойиҳа ташаббускорининг телефон рақами	

УМУМИНВЕСТИЦИОН ХАРАЖАТЛАР ВА МОЛИЯЛАШ МАНБААЛАРИ

Жадвал № 9. Кредит маблағларининг сарфланиши ва молиявий харажатлар.

А. Кредит ҳисобига харид қилинаётган махсулот					
№	**Махсулот номи**	**Ўлч.бир.**	**Сони (дона)**	**Режалаштири-лаётган харид нархи (сўм)**	**Жами қиймат сўмда**
1	Бино қурилиш ва пардоз ишлари	X	1	159 400 000	159400000

2	Шнекли транспортер	Х	1	19 380 000	19380000
3	Махсус пресс	Х	1	35 700 000	35700000
4	Вертикал филтр	Х	1	42 840 000	42840000
5	Рафинациялаш ускунаси	Х	1	190 740 000	190740000
6	Йоғни UF стериллаш ускунаси	Х	1	11 220 000	11220000
7	Ҳаво компрессори	Х	2	5 610 000	11220000
8	Центрафугали насос	Х	3	4 080 000	12240000
9	Мини лаборатория	Х	1	29 580 000	29580000
10	PET идиш ишлаб чиқариш ускунаси	Х	1	114 240 000	114240000
11	Йоғни қадоқлаш ускунаси	Х	1	43 860 000	43860000
12	Идишларга ёрлик ёпистириш ускунаси	Х	1	29 580 000	29580000
Жами :					700 000 000
Жами :					**700 000 000**

Жадвал № 10. Умуминвестицион харажатлар ва молиялаштириш манбаалари

А. Лойиҳанинг умумий қиймати			
№	**Кўрсаткичларнинг номланиши**	**Махаллий валюта (сўм)**	**Хиссаси (%)**
1	Бино қурилиш ва пардоз ишлари	159 400 000	
2	Ускуна сотиб олиш	540 600 000	
ЖАМИ		**700 000 000**	
3	Руйхатга олиш тўлови (нотариус)	1 500 000	
4	Бизнес-режа ишлаб чиқиш харажатлари	1 000 000	
5	Кўзда тутилмаган бошқа харажатлар	4 000 000	
ЖАМИ		**6 500 000**	
ЖАМИ ЛОЙИҲАНИНГ		**706 500 000**	**100**

БОШЛАНҒИЧ ҚИЙМАТИ			
В. Молиялаштириш манбаалари			
№	**Кўрсаткичларнинг номланиши**	**Шахсий маблағ иштироки**	**кредит иштироки**
1	Бино қурилиш ва пардоз ишлари	159 400 000	
2	Ускуна сотиб олиш	540 600 000	
7	Руйхатга олиш тўлови (нотариус)	1 500 000	0
9	Бизнес-режа ишлаб чиқиш харажатлари	1 000 000	0
10	Кўзда тутилмаган бошқа харажатлар	4 000 000	0
ЖАМИ:		**706 500 000**	**0**
ФОИЗЛАРДА:		**100 %**	

С. Жами молиялаштириш ва манбаалар			
№	**Номланиши**	**Сўм**	**%**
1	Шахсий маблағ иштироки	**706 500 000**	
2	Кредити қиймати иштироки		
ЖАМИ:		**706 500 000**	**100%**

КОРХОНА ДАРОМАДИ РЕЖАСИ

Жадвал № 11. Хизмат кўрсатиш ва ялпи тушум режаси

Ишлаб чиқаришдан тушган тушум прогнози					
№	**Махсулот номи**	**Ўлчов бирлиги**	**Сони**	**Йиллик тўлови**	**Жами**
1 йилда					
1	Рафинацияланган оқ йоғ	литр	314496	10 200	3 207 859 200
2	Кунжара	Кг	1921920	2 800	5 381 376 000
3	Soapstok	Кг	34944	1 600	55 910 400
Жами					**8 907 600 000**
2 йилда					
1	Рафинацияланган оқ йоғ	Кг	345 946	11 220	3 881 509 632
2	Кунжара	Кг	2 114 112	3 080	6 511 464 960
3	Soapstok	Кг	38 438	1 760	67 651 584
Жами					**10 460 626 176**
3 йилда					

1	Рафинацияланган оқ йоғ	Кг	397837	12 903	5 133 296 488
2	Кунжара	Кг	2431229	3 542	8 611 412 410
3	Soapstok	Кг	44204	2 024	89 469 220
					13 834 178 118

ХОМ – АШЁ РЕСУРСЛАРИ САРФ – ХАРАЖАТЛАРИ

Жадвал № 12. Хом – ашё хариди учун йиллик САРФ - ХАРАЖАТЛАР

Тарбияланувчилар учун хом-ашё сарфи (100% қувватда) (50 киши ҳисобидан)							
№	**Номланиши**	Ўл/б	Бир кунлик сарфи	Бир ойлик сарфи		Бир йиллик сарфи	
				Сони	суммаси	Сони	суммаси
1	Чигит	Кг	7 000	182 000	491 400 000	2 184 000	5 896 800 000
2	Каустик сода	Кг	420	6 625	55 318 750	79 500	663 825 000
3	Бошқа хом-ашё харажатлари	комп	1	26	2 600 000	312	31 200 000
Жами:							**6 591 825 000**
1-йил		**Тарбияланувчилар учун хом-ашё сарфи (100 % қувватда)**					
№	**Номланиши**	Ўл/б	Бир кунлик сарфи	Бир ойлик сарфи		Бир йиллик сарфи	
				сони	суммаси	Сони	Суммаси
1	Чигит	сўм	7 000	182 000	491 400 000	2 184 000	5 896 800 000
2	Каустик сода	сўм	420	6 625	55 318 750	79 500	663 825 000
3	Бошқа хом-ашё харажатлари		1	26	2 600 000	312	31 200 000
Жами:							**6 591 825 000**
2-йил		**Тарбияланувчилар учун хом-ашё сарфи (100% қувватда, нарҳ ўсиши 10%)**					
№	**Номланиши**	Ўл/б	Бир кунлик сарфи	Бир ойлик сарфи		Бир йиллик сарфи	
				сони	суммаси	Сони	Суммаси
1	Чигит	сўм	7 700	200200	594 594 000	2402400	7 135 128 000
2	Каустик сода	сўм	462	12012	32 432 400	144144	389 188 800
	Бошқа хом-ашё		1	29	77 220	343	926 640

	харажатлари						
Жами:							**7 525 243 440**
3-йил	**Тарбияланувчилар учун хом-ашё сарфи (100% қувватда, нарҳ ўсиши 15%)**						
№	**Номланиши**	Ўл/б	Бир кунлик сарфи	Бир ойлик сарфи		Бир йиллик сарфи	
				сони	суммаси	сони	Суммаси
1	Чигит	Сўм	8 855	230230	786 465 680	2762760	9 437 588 160
2	Каустик сода	сўм	508	9226	37 297 260	165765,6	566 255 290
3	Бошқа хом-ашё харажатлари		1	33	112352	395	1 348 227
Жами:							**10 005 191 676**

ИШЧИ КУЧИ САРФ ХАРАЖАТЛАРИ

Жадвал № 13. Штатлар жадвали ва йиллик иш хақи фонди

	Лавозими	**Сони**	**Ойлик иш хақи**	**Умумий иш хақи**	**Йиллик иш хақи (12 ой)**	**12 % иш хақидан даромад солиғи**
1.1. МАЪМУРИЯТ						
1	Корхона раҳбари	1	1 500 000	1 500 000	18000000	2160000
2	Ҳисобчи	1	1 300 000	1 300 000	15600000	1872000
Маъмурият жами:		***2***	***2 800 000***	***2 800 000***	***33 600 000***	***4 032 000***
1.2. ИШЧИ ХИЗМАТЧИЛАР						
1	Ишчи ходимлар	4	1 000 000	4 000 000	48000000	5760000
10	Қоровул	1	900 000	900 000	10800000	1296000
Ишчи хизматчилар жами:		***5***	***1 900 000***	***4 900 000***	***58 800 000***	***7 056 000***
ХАММАСИ:		**7**	**4 700 000**	**7 700 000**	**92 400 000**	**11 088 000**

Жадвал № 13а. Иш хақи фондининг йилдан йилга ўсиб бориши

№	**Номланиши**	**1 йил**	**2 йил**	**3 йил**
1	Маъмурият иш хақи	*33 600 000*	*36960000*	*42504000*
2	Маъмурият иш хақидан 12 % ажратма	*4 032 000*	*4435200*	*5100480*
3	Ишчи хизматчилар иш хақи	*58 800 000*	*64680000*	*74382000*
4	Ишчи хизматчилар иш хақидан 12 % ажратма	*7 056 000*	*7761600*	*8925840*
5	***Жами ишхақи харажатлари***	**92 400 000**	**101 640 000**	**116 886 000**
6	***Жами 12 % ажратмалар***	**11 088 000**	**12 196 800**	**14 026 320**

ЖАМИ ИШ ХАҚИ ХАРАЖАТЛАРИ	**221 760 000**	**103 488 000**	**113 836 800**

ЭНЕРГИЯ РЕСУРСЛАРИ САРФ ХАРАЖАТЛАРИ

Жадвал № 14. Коммунал харажатлар

Энергия ресурсларига бўлган талаб(сўм)							
№	**Номланиши**	**Ўл.бир**	**Кун-лик сарф**	**Ойлик сарф**	**Йиллик сарф**	**Бир бирлик нархи**	**Йиллик сарф қиймати**
Биринчи йилда							
1	Электр энергияси	квт/соат	1897	49322	591 864	400	236 745 600
2	Ичимлик суви	м.куб	150	3900	46 800	400	18 720 000
3	Оқова	м.куб	300	7800	93 600	200	18 720 000
Жами йиллик сарф							**274 185 600**
Иккинчи йилда							
1	Электрэнергияси	квт/соат	2087	54254	651 050	440	286 462 176
2	Ичимлик суви	м. куб	165	4290	51 480	440	22 651 200
3	Оқова	м.куб	330	8580	102 960	220	22 651 200
Жами йиллик сарф							**331 764 576**
Учинчи йилда							
1	Электрэнергияси	квт/соат	2400	62392	748 708	506	378 846 228
2	Ичимлик суви	м. куб	190	4934	59 202	506	29 956 212
3	Оқова	м.куб	380	9867	118 404	253	29 956 212
Жами йиллик сарф							**438 758 652**
Жами уч йиллик сарф							**1 044 708 828**

ЯЛПИ ХАРАЖАТЛАРҲИСОБИ

Жадвал № 16. Ялпи ишлаб чиқариш харажатлари (таннарх калькуляцияси)

Лойиҳа даврининг жами харажатлари (таннарх калькуляцияси)			
Ҳаражат турлари	**1 йил**	**2 йил**	**3 йил**
Қувватларнинг ўзлаштирилиши	***100%***	***100%***	***100%***
Хом ашё харажатлари	6 591 825 000	7 525 243 440	10 005 191 676
Коммунал харажатлар	274 185 600	331 764 576	438 758 652
Иш хақи харажатлари	92 400 000	101 640 000	116 886 000
Ишчи-ходимларининг иш хақидан ижтимоий тўлов ажратмалари	11 088 000	12 196 800	14 026 320

Жами харажатлар	**6 969 498 600**	**7 970 844 816**	**10 574 862 648**

ДАРОМАДЛАР, ХАРАЖАТЛАР ВА ФОЙДА ҲИСОБИ

Жадвал № 19. Даромадлар ҳисоби

Даромадлар ва харажатлар бўйича ҳисобот					
Номланиши	**1 йил**	**2 йил**	**3 йил**	**Жами**	**Ўртача**
Соф тушум	8 645 145 600	10 460 626 176	13 834 178 118	32 939 949 894	10 979 983 298
Жами сарф харажатлар	6 969 498 600	7 970 844 816	10 574 862 648	25 515 206 064	8505068688
Ялпи даромад	**1 675 647 000**	**2 489 781 360**	**3 259 315 470**	**7 424 743 830**	**2 474 914 610**
Ялпи рентабел-лик(ялпи тушумга нисбатан)	**19%**	**24%**	**24%**	**23%**	**23%**
Банк хизмати	15 000 000	16 500 000	18 975 000	50 475 000	16 825 000
Кўзда тутилмаган харажатлар (Транспорт, Суғурта, рискларни коплаш вах.к.)	25 000 000	27 500 000	31 625 000,00	84 125 000	28 041 667
***Жами кўшимча* харажатлар**	***30 000 000***	***33 000 000***	***37 950 000***	**100 950 000**	**33 650 000**
Жами фойда микдори	***1 605 647 000***	***2 412 781 360***	***3 170 765 470***	***7 189 193 830***	***2 396 397 943***
Ягона солиқ 4 %	345 805 824	418 425 047	553 367 125	1 317 597 996	439 199 332
Соф фойда	**1 259 841 176**	**1 994 356 313**	**2 617 398 345**	**5 871 595 834**	**1 957 198 611**
Соф рентабел-лик	**15%**	**19%**	**19%**	**18%**	**18%**

ЭКОЛОГИК ТАЛАБ

Экологик хавфсизлик нуқтаи назаридан ушбу лойиҳа атроф мухитга катта зарар етказмайди.

Техник – экологик хавфсизлик ходимларнинг мунтазам ўқитилиб борилиши ва хар ой керакли инструктажлар олиб борилиб, иш жараёни хавфсизлиги устидан қатъий назорат ўрнатиш орқали таъминланади.

Бундан ташқари, лойиҳа белгиланган меъёрлар ва норматив меъёрий хужжатларга асосланган холда, самарали тарзда, ўрнатилган тартибда иктисодий,

молиявий, экологик, ва тижорат меъёрларига асосланган хужжатлар юритиб, Ўзбекистон Республикаси қонунларга зид бўлмаган фаолият асосида олиб борилади.

Янада хавфсизликни таъминлаш учун эко-экспертлар гурухини жалб қилиш, экологик экспертиза ва санитария гигиена хужжатларини олиб, Давлат Санитария Эпидемиология маркази маъсулларига тақдим этиб борилиши қўзда тутилган.Умуман олганда лойиҳа экология талабларига тўлақонли жавоб бериб, ушбу талабларда кўрсатилган классификация буйича С гурухига мансуб деб топилди.

ХУЛОСА

Даромадлилик ва самарадорлик таҳлили шуни кўрсатмоқдаги лойиҳа рентабеллик даражаси ялпи ҳисобда **15%** фоизни ташкил қилмокда. Шу ўринда ялпи харажатларга нисбатан соф рентабеллик ўрта ҳисобда **18%** фоизни ташкил қилмокда. Бундан ташқарилойиҳанинг реал қопланиш муддати ялпи фойда ҳисобидан икки йилни ташкил килади. Реал қопланиш муддатининг лойиҳа давомийлик давридан пастлиги соҳанинг молиявий – иктисодий жозибадорлигидан хабар бериб турибди.

Таъкидлаб ўтилганидек юқори фойда нормалари лойиҳанинг барча турдаги инқирозлар ва рискларга чидамли эканлигини кўрсатмокда. Ўндан ташқари ўртача олиниши мумкин бўлган **1 957 198 611 сўмлик** фойда хўжалик мақсадлари ва режаларини тўла амалга оширишга ва даромадни соҳани кенгайтириш ва бошка фаолият турларини жорий этишга инвестиция қилиш имконини яратади.

Хулоса қилиб айтганда, юқоридаги маълумотларни ҳисобга олиб лойиҳа тижорий самарадор ва барқарор деб бахоланади ва кредит маблағларини ўз вақтида кайтарилиши ва мўлжалланган мақсадлар ва стратегик режаларга эришиш имконини яратишга қодирлиги билан бу соҳага инвестиция киритиш лозимлигини кўрсатиб турибди.

Бу турдаги ишлаб чиқариш фаолиятини жорий этиш Ўзбекистон Республикасининг бугунги кундаги сиёсатига тўла мос келади ва ривожланиш,

тараккий этиш учун кенг имкониятлар яратиб бериб, худуднинг иктисодий – ижтимоий ўсиши ва барқарорлигига уз хиссасини кўшади.

Барча келтирилган маълумотлар ва ҳисоб – китобларни ўрганиб чиқиб

“Истам Азиз Азим Амина” ОК Самарқанд вилоятида йоғ-мой, кунжара ва совун хом-ашёси ишлаб чиқариш корхонаси фаолиятини ташкил этиш мақсадида **700 000 000** миқдордаги шахсий маблағини ўзлаштиришга қарор қилади ва бу маблағларни мақсадли сарфланиши буйича мажбуриятларни ўз зиммасига олади.

Тадбиркор: “Истам Азиз Азим Амина” ОК

Рахбари: Давронов.А.И(имзо) _____________ сана «____» _______________2020 й.

м.ў.